

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

11. ve 12. Kalkınma Planı ve İnsan Hakları Eylem Planı gereği

Adalet Bakanlığı - HEGEM Vakfı ortaklığı ile yürütülen,

**“İNSAN HAKLARI, ŞİDDET ÖNLEME VE SOSYAL ARABULUCULUK BİLİNCİNİ
GÜÇLENDİRİCİ SAHA AKTÖRLERİ YETİŞTİRİLMESİ SEFERBERLİĞİ: 2023-2034”**

YEMİNLİ SOSYAL ARABULUCULUK AKREDİTASYON VE UYGULAMA YÖNERGESİ

1. BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1. Bu yönergenin amacı; **Sosyal Arabulucu, İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanı** aktörlerin tasnif/sicil süreçlerine ait iş ve işlemleri tanımlamaktır.

Kapsam

Madde 2. Yönerge; Yeminli **Sosyal Arabuluculuk** ve benzeri sertifika programlarını yetkili koordinatör üniversiteler üzerinden başarı ile bitiren katılımcıların tasnif/sicil işlemlerine ait hükümleri kapsar.

Dayanak

Madde 3. Bu yönerge; İlgili Resmi Mevzuat, HEGEM Vakfı Senedi, Adalet Bakanlığı’nın, Bakanlıklara, YÖK ve Üniversitelere gönderdiği E-60374460-045.02.70/32289 sayılı yazısı, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı 06 01 2022 tarihli iş birliği protokolü belgesi; Vakıf Genel Kurulu ilgili proje kararları esas alınarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

Madde 4. Bu yönergede geçen;

- Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- Vakıf: Şiddetle Mücadele Vakfını,
- Proje Kurulu: Vakıf organı olan ilgili kurulu,
- Akademi: Sosyal Arabuluculuk ve Danışmanlık Akademisini,
- Akreditasyon: Sertifika belgelendirme, yürütme süreçlerini ifade eder.

2. BÖLÜM

Sertifika Programlarının Faaliyet Usul ve Esasları

Madde 5. Proje sertifika programları “Dayanak” belge tanımlarına göre;

- Sertifika programları saha resmi yazıları Adalet Bakanlığı, diğer ilgili Bakanlıklar, Resmi Kurumlar, Paydaş Üniversite Rektörlük Makamları ve Vakıf Yönetimi tarafından yazılır.
- Vakıf**; yürütme ve koordinasyon işleri, öğretim elemanı (akademisyen) temini, sertifika programlarının tasarımı/üretimi ve kurullarca onayı işlerini yürütür.
- Sertifika Programları eğitim sürecinin yetki ve sorumluluğu koordinatör üniversitelere ait olacak, **Üniversite**, sertifika programlarının ilanı/resmi yazı, kayıtlar, katılımcılara ders ve materyallerin sunumu, sınavlar ve başarı belgelerini düzenlenip katılımcılarla ve Proje Yönetim Kurulu ile paylaşılması işlemlerinden sorumlu olacak,
- “Arabuluculuk” (bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi) ayrı bir meslek değildir.** “Arabuluculuk” geliştirilmiş özel bir beceridir; tercihe dayalı ek bir iştir. Ülkemiz ve bu proje sistematigi için de her tür arabuluculuk türünü böyle anlamlandırmak gerekir. Sertifika programları organizasyonlarına Üniversiteler üzerinden katılarak başarılı olanlar isterlerse sicil sistemine başvurabilir; sicil kaydı alanlar (Hukuk Uyuşmazlıkları hariç) sosyal hayat alanlarında oluşturulacak değişik **“Yeminli Sosyal Arabuluculuk Uygulama Yapıları”** içinde faaliyette bulunabilirler.

3. BÖLÜM

Sertifika Program Türleri ve Kredi/Ders Süreleri

Madde 6. Programda yer alan sertifika programları ve süreleri şöyledir;

- Temel Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı (120 ders saati)
- Kentsel/Yerel Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- Okul Merkezli Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- İş Hayatında Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- Aile Temelli İleri Arabuluculuk (250 ders saati)
- İleri Müzakere ve Arabuluculuk (400 ders saati)
- Kurum İçi Sosyal Arabuluculuk (Özel/Resmi kurumların talebine göre özel süreli)

4. BÖLÜM

Sosyal Arabuluculuk Mezuniyet, Tasnif/Sicil ve Yetki Süreci

Madde 7. Katılımcılar için “Yetkili Sosyal Arabulucu” olma esasları:

- Yetkilendirilmiş koordinatör Üniversite biriminde açılan “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” sertifika programına katılmak ve yapılacak sınavları başarı ile bitirmek.
- Sosyal Arabuluculuk Sicil Kaydı için (**Proje Kurulu üyeliği, Yasal Yetkili temsilcilik**) formlarını doldurarak yazılı başvuruda bulunmak.
- “Proje Kurulu” üyelik ücreti **5,000 TL**’dir; ancak, sadece **kurucu üyeler** (2025 yılında) istisnai olmak üzere 2,200 TL ödeme yapacaklardır. Üyelik giriş ücreti bir kereye mahsus alınır. Sonraki yıllarda, yeni başvurular için üyelik ücreti yeniden belirlenir.
- “Yetkili/Yeminli Sosyal Arabulucu”** olarak tasnif/sicil sisteminde yer alabilmek için, bu maddenin ilk üç bendindeki şartların yerine getirilmesi zorunludur.

Madde 8. Yetki Belgelerinin Düzenlenmesi:

- a) “Yeminli Sosyal Arabulucu”, “Yeminli İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanı” yetki belgesi hak edişleri Proje Kurulu tarafından belirlenir.
- b) “Yeminli Sosyal Arabulucu” olmayı hak edenler, sicil defterine işlenir,
- c) “Yeminli Sosyal Arabulucu” olmayı hak edenlere, yasal yetki belgeleri **üç imzalı** olarak düzenlenir ve PDF olarak E-Mail adreslerine gönderilir, (Kurucu üye olarak ilk gruptaki üyelere onaylı yetki belgeleri “2025 yılı içinde gönderilecektir.”)
- d) Proje Kurulu Üyesi ve temsilci olarak sicil sisteminde yer almayı hak edenlerin listeleri Vakıflar Bölge Müdürlüğüne bildirilir.

5. BÖLÜM

Yerelde Sosyal Arabuluculuk Uygulama Yapıları ve Süreci

Madde 9. Resmi kurumların iş alanlarında “Yeminli Sosyal Arabuluculuk”, “İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı” faaliyetleri, ilgili Bakanlıkların mevzuat/normlarına göre şekillenecektir. (Kurum içi arabuluculuk yapıları oluşabilir ve Sosyal Arabuluculuk Koordinasyon Merkezlerinden hizmet alınabilir.)

Madde 10. Ülke düzeyinde (illerde/büyük ilçelerde) **“Vakıf Şubesi”** statüsünde **“Sosyal Arabuluculuk Koordinasyon Merkezleri”** kurulacak; organizasyonlar bu merkezler üzerinden, Vakıflar mevzuatına göre yürütülecektir.

Madde 11. Yetkili şubeler, yerelin ve günün koşullarına göre hizmet usullerini, iş ve işlem maliyetlerini belirlemede yetkili olacaklardır. Genel prensip olarak şube faaliyetleri üzerinden sağlanan gelirlerin %60’ı hizmet üreten **“Arabulucu”** ya da **“Danışman”** aktörlerin; %25’i Şubenin ve %15’i Genel Merkezin olacaktır.

Madde 12. Proje yürütme ve hizmet faaliyetleri kapsamında 2026 yılında başlamak üzere Uluslararası çevrimiçi **“DANIŞ 11”** sistemi yürürlüğe konacak; bu sistem üzerinden **uzman aktörlerle “Müzakere, Arabuluculuk ve Danışma”** hizmetleri verilecektir. **“DANIŞ 11”** modelinin faaliyet esasları ayrı bir yönerge ile düzenlenecektir.

Madde 13. “Proje Yürütme/Koordinasyon” yasal yetkisi, illerde/ilçelerde talep ve uygun olmalarına göre “Denetimli Serbestlik Müdürlüğü”, “Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü”, “Yerel Yönetimler”, “Arabuluculuk Merkezi”, “Aile Danışma Merkezi”, “Okul Müdürlüğü”, Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü vb resmi/özel yapılar üzerinden verilebilecektir. Yasal Şube/Koordinasyon” yetkisi herhangi kurum/kuruluşa bağlı olmaksızın **“Sicil Kaydı” sahibi, yetkili/temsilci üyelerimiz tarafından da kullanılabilir.**

Madde 14. Başlangıç olarak on yıllık bir süre için planlanan, “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirme” projesinde “Yeminli Sosyal Arabulucu”, “Yeminli İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanı” olmak isteğe bağlı olarak planlanmıştır. Üst Politika Belgeleri ve bağlı olarak Bakanlık Stratejik Eylem Planları, Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlık Genelgeleri devamen proje sürecini ve hizmet normlarının yapısını şekillendirecektir.

Madde 15. Yukarıda (14. Madde) anlatıldığı üzere; Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı, Üniversiteler ve diğer paydaş kurumlarla yürütülmekte olan bu proje aslında bir sosyal politika icraatıdır ve **Devlet Kurumları sorumluluğundadır.** 17 Bakanlık katılımı ile **23 Ekim 2025 tarihinde Eskişehir ilinde** gerçekleşen “Sosyal Arabuluculuk Uygulama Yöntemleri ve Kurumsal Sorumluluklar Çalıştayı” sonuç bildirgesi, konu ile ilgili temel paradigma oluşturacaktır. Bu bağlamda üst politika belgeleri gereği **“Yeminli Sosyal Arabulucu”** ve **“Şiddet Önleme Danışmanı”** aktörlerin etkin görev alma sorumluluğu **Bakanlıklara aittir.** Sertifika programlarını başarı ile bitiren **katılımcıların sadece mezuniyetlerine bağlı olarak iş yapmaları hususunda, ilgili sertifika eğitimlerini veren Üniversiteler ve projeyi koordine eden HEGEM Vakfı sorumluluk taşımaz.**

6. BÖLÜM

Sosyal Arabuluculukta Evrensel İlkeler ve Etik Kurallar

Madde 16. Arabuluculuk doğal, doğrudan ve rızaya dayalı adalet yöntemidir. Hiç kimse, sosyal arabuluculuk hizmetlerinden yararlanma hakkından mahrum edilemez. Önleyici rehberlik, koruyucu hukuk ve onarıcı adalet içeren hizmet yapı ve yöntemleri, öncelikle şiddetin daha ortaya çıkmadan önlenmesini, müzakere ve arabuluculuk kültürünün yaygınlaştırılmasını gerektirir. Yürütülen projenin temel amacı, bu gerekliliğin acilen hayata geçirilmesine katkı vermek, öncülük etmektir.

Madde 17. “Sosyal Arabulucular”, “İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanları” şu evrensel ilkelere ve etik kurallara uymakla yükümlüdürler:

- a)** Tarafsızlık, **b)** Bilimsellik, **c)** Gizlilik, **d)** Gönüllülük, **e)** İnsanilik, **f)** Objektiflik, **g)** Adaletlilik, **h)** Toplumsallık, **i)** İnsan Hakları odaklılık.

(Akreditasyon sürecine girmek isteyen “Arabulucu” ve “Danışman” adayları, başvuru belgeleriyle birlikte YEMİN FORMU sunmak zorundadırlar.)

7. BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Madde 18. “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi” faaliyetleri **HEGEM Vakfı Yönetim Kurulu** tarafından yönetilecek; proje saha çalışmaları, illerdeki resmi şubelerimiz ve kanuni temsilcilerimizle yürütülecektir. Proje Yönetim Kurulu kararlarına bağlı olarak, illerde/ilçelerde kurulacak olan hizmet yapıları/birimleri yerelde katılacak olan paydaş kurum kuruluşların birlikteliği ile şekillenecek, güçlenecektir.

Madde 19. Sosyal Arabuluculuk hizmet yapı ve standartlarının kontrol ihtiyacına yönelik Vakıf Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek bir “Akreditasyon Kurulu” oluşturulacak ve bu üst kurulca **TÜRKAK** ve Avrupa Kalite Teşkilatı **TS EN ISO/IEC 17024** Standartlarıyla uyumlu yapılanma yönergesi hazırlanacaktır.

Madde 20. Sertifika programları 2025 yılı genel değer belirlemesi şöyledir:

400 ders saat süreli İLERİ ARABULUCULUK için: 40.000 TL

250 ders saati süreli İLERİ ARABULUCULUK için: 30.000 TL

120 ders saati süreli TEMEL SOSYAL ARABULUCULUK için: 20.000 TL

120 ders saati süreli İNSAN HAKLARI VE ŞİDDET ÖNLEME DANIŞMANLIĞI için: 10.000 TL

(Protokol yapılan kurumlar ve kamu çalışanları için toplu eğitimlerde özel tarife uygulanır.)

Madde 21. Proje bağlamında açılan sertifika program katılımcıları kayıt yaptırdıkları yetkili Üniversitelerin yasal mevzuatına tabidir. Sertifika program normlarının ilanı; başvuruların kabulü, materyallere erişim, sınav uygulamaları ve belgelendirme iş ve işlemleri “Koordinatör Üniversite” yönetiminin yetki ve sorumluluğundadır.

Madde 22. İŞBU YÖNERGE, dört sayfa ve yirmi iki maddeden ibaret olup, 11 11 2025 tarihinden başlamak üzere HEGEM Vakfı Genel Başkanı tarafından yürütülür.

Yürürlük tarihi: 11 11 2025